

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI

Kancelář vládního zmocněnce pro zastupování České republiky
před Evropským soudem pro lidská práva

Kolegium expertů k výkonu rozsudků ESLP a provádění Úmluvy

Informace pro 11. zasedání

11. prosince 2024, 13:30 hodin

Rozsudky a rozhodnutí bez ústního projednání

(...)

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO VÝBORU PRO SOCIÁLNÍ PRÁVA

(...)

ERRC PROTI ČESKÉ REPUBLICE

Evropský výbor pro sociální práva v rozhodnutí shledal, že skutečnost, že Česká republika ne-realizuje sběr etnických údajů o dětech nacházejících se v institucionální péči státu, je v rozporu s články 16 a 17 Charty ve spojení se zákazem diskriminace. Rozhodnutí je k dispozici [zde](#).

Kolegium se věcí na ústním jednání zabývalo naposledy dne [6. května 2024](#). Podrobné informace o stavu výkonu rozhodnutí jsou k dispozici [zde](#).

Kancelář vládního zmocněnce uspořádala dne 4. listopadu 2024 kulatý stůl, kterého se zúčastnili zástupci Úřadu vlády, Kanceláře veřejného ochránce práv („KVOP“), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy („MŠMT“), Ministerstva práce, sociálních věcí a rodiny („MPSV“), České školní inspekce („ČŠI“), Úřadu pro ochranu osobních údajů („ÚOOÚ“), Českého statistického úřadu a Ústavu zdravotnických informací a statistiky. Kulatý stůl dospěl k následujícím závěrům:

- sběr etnických dat o dětech nacházejících se v institucionální péči státu se bude realizovat kromě dětských domovů, dětských domovů se školou, výchovných ústavů a diagnostických ústavů (zařízení spadající pod MŠMT) také v domovech pro osoby se zdravotním postižením (zařízení spadající pod MPSV);
- bude se jednat o sběr kontinuální každoroční, se začátkem v roce 2025;
- půjde o kvalifikované odhady, tj. anonymní sběr dat; v žádné fázi sběru se nebudou nikde zapisovat ani uvádět jména dotčených dětí;
- sběr bude založen jak na sebeidentifikaci dětí, tak na etnicitě připsané jejich okolím (s eliminací duplicity);
- pokud jde o připsanou etnicitu, sběr se bude realizovat tzv. kombinovanou metodou, kdy bude etnicitu dětí posuzovat primárně personál daného zařízení; toto se bude v zařízeních spadajících pod MŠMT realizovat prostřednictvím obligatorního výkaznictví MŠMT, konkrétně [Výkazu Z 14-01 o zařízení pro výkon ústavní – ochranné výchovy](#), do kterého se doplní nová kolonka o etnicitě dětí v zařízeních;

- v dalším kroku budou data na vybraném vzorku zařízení verifikována třetím (kontrolním) subjektem; tímto subjektem bude v zařízeních spadajících pod MŠMT primárně ČŠI a doplňkově KVOP; KVOP poskytne inspektorům ČŠI v této oblasti školení;
- o způsobech sběru a verifikace dat v domovech pro osoby se zdravotním postižením bude KVZ dále jednat s MPSV.

Problematika byla dále prodiskutována i na jednání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny dne 4. prosince 2024. Rada přijala usnesení ke sběru etnických dat, v němž zdůraznila, že tento sběr je důležitým nástrojem pro monitorování a hodnocení nerovností mezi romskou a obecnou populací, formulaci politik a boj proti diskriminaci. V usnesení rada rovněž přivítala spolupráci vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny, ÚV, Ministerstva spravedlnosti, KVOP, ÚOOÚ, MŠMT, MPSV, Ministerstva pro místní rozvoj a romské občanské společnosti na vypracování společné metodické informace ke sběru etnických dat.

Tato zastřešující metodická informace se bude vztahovat na sběr etnických dat ze strany orgánů veřejné moci v různých kontextech a pro různé účely; bude se tedy jednat o tzv. materiál „nejmenšího společného jmenovatele“, který pak poslouží jednotlivým orgánům k tomu, aby si dle něj rozpracovaly konkrétní postupy pro své individuální potřebu. Uvedený materiál bude podle všeho vycházet z [dosavadního sběru etnických dat realizovaného MŠMT](#) jednak v ústavních zařízeních, jednak na školách, a rovněž z relevantních materiálů vydaných v této oblasti KVOP.